

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a Dr. Jegesy Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a Kaposvári 7. számú Ügyvédi Iroda által képviselt **I.rendű alperes neve** (címe) I. rendű, valamint a Kaposvári 7. számú Ügyvédi Iroda által képviselt **II.rendű alperes neve** (címe) II. rendű alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és jogkövetkezményei alkalmazása iránt a Somogy Megyei Bíróságon indított perében a 2010. november 23. napján kelt 21.P.21.118/2010/12. számú ítélet ellen az I. rendű alperes részéről 13. sorszámmal benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - megváltoztatja, és a felperes keresetét teljes egészében elutasítja.

Mellőzi az alpereseknek elsőfokú per költségeiben marasztalását, és kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 25.000 (huszonötezer) forint, a II. rendű alperesnek 31.250 (harmincegyezer-kettőszázötven) forint elsőfokú eljárásban felmerült költséget.

Mellőzi a II. rendű alperesnek az állam javára elsőfokú eljárási illetékben marasztalását, és a felperes által az államnak fizetendő elsőfokú illeték összegét 60.000 (hatvanezer) forintba felemeli.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 18.750 (tizennyolcezer-hétszázötven) forint másodfokú eljárásban felmerült költséget, valamint az államnak - az állami adóhatóság külön felhívására - 36.000 (harminchatezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A felperes a H. község belterületén lévő családi házas ingatlanán 1999 évtől foglalkozik állattartással. A szarvasmarha és sertésállományát 2000 évtől folyamatosan növelte, az állatokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően, állatorvos rendszeres ellenőrzése mellett tartja. Az állattartással kapcsolatos járulékos kötelezettségeinek - a trágya agyaggödörben való tárolása és időszakonkénti elszállítása, az állatok permetezése a legyek elszaporodásának megelőzése érdekében, az elhullott tetemekről való gondoskodás - eleget tesz. Az I. rendű alperes a felperes közvetlen szomszédjaként az állattartással együtt járó szagokat és a legyek átlagosnál nagyobb számát nehezen viseli, ezért K. Város Önkormányzat Aljegyzőjénél szabálysértési eljárást kezdeményezett a felperessel szemben. A Kaposvári Városi Bíróság a 2008. május 5. napján kelt végzésével megállapította, hogy a felperes szabálysértést nem követett el, és az eljárást megszüntette.

Az I. rendű alperes 2010. tavaszán megkereste a S. H. újságíróját, aki a hírlap 2010. május 13-ai számában „Büdös a szomszéd sertése” címmel jelentetett meg cikket. Az újság karikatúrát is közölt, ezen egymáshoz közel lévő foltos tetejű sertésólakban találhatók az állatok, egy személy gázálarcban közelít feléjük, és mellette két tábla, rajtuk „Danger” felirattal. A cikk szerint „bűz, patkányok, legyek, undor, mindez a falu középpontjában, így lehetetlen élni...döglegyek járnak a zöldséget, gyümölcsöt. ...Valami fertőzést is összeszedtem, de nem csak én, hanem mások is: hónapok óta hasmenésünk van. A többiek nem mernek szólni ellene, mert mégiscsak a szomszédról van szó...”.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az I. rendű alperes a II. rendű alperes kiadásában megjelenő S. H. 2010. május 13-ai számában megsértette a szarvasmarha és sertés tartással foglalkozó felperes neve h.-i lakos jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azon való tények, hogy az állattartás szaghatással és legyek megjelenésével jár, olyan formában történő feltüntetésével, hogy a felperes az állattartást az erre vonatkozó szabályok megszegésével, a lakókörnyezetre ártalmas módon végzi. Megállapította továbbá, hogy a II. rendű alperes azzal a magatartásával, hogy az I. rendű alperesnek a felperes személyhez fűződő jogát sértő nyilatkozatát anélkül jelentette meg, hogy annak valóságtartalmáról meggyőződött volna, és azzal hogy az újságcikk terjedelmével azonos méretben közölt karikatúrával azt a látszatot keltette, hogy az I. rendű alperes nyilatkozata valós tartalmú, megsértette a felperesnek a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Az I. rendű alperest a további jogsértéstől eltiltotta, és az alpereseket kötelezte, hogy 15 napon belül közös költségen, a S. H.-nak a 2010. május 13-ai cikkel azonos napon megjelenő számában, azonos oldalszámon és betűszedéssel jelentessék meg az ítélet rendelkező részét. Kötelezte az alpereseket személyenként 25.000 forint nem vagyoni kártérítés és késedelmi kamatai megfizetésére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, rendelkezett az elsőfokú perköltség és az állam által előlegezett illeték megfizetéséről.

Az ítélet ellen az I. rendű alperes fellebbezett, amelyben annak részbeni megváltoztatását, a felperes keresetének teljes elutasítását, és perköltségben marasztalását kérte. Fellebbezésének indokolása szerint a sérelmezett sajtóközleményben nem utalt arra, hogy a felperes tevékenységét az állattartásra vonatkozó szabályok megszegésével végezné. Nyilatkozatában a szabad véleménynyilvánítás határait nem lépte túl, amikor hangot adott a hetven sertés tartásával együtt járó szagok, és a nagyobb számban megjelenő rovarok okozta kellemetlenségek miatti jogos elégedetlenségének. Fellebbezésében külön is támadta az elsőfokú perköltség összegét, mert álláspontja szerint a felperes kereseti követelése eltúlzott volt.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés alapos.

Az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállást helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetésekkel azonban a másodfokú bíróság nem értett egyet.

A Ptk.78.§-ának (2) bekezdése értelmében a jó hírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

Az idézett rendelkezés alapján a jóhírnév sérelmének megállapítására általában a valótlan és a közfelfogás szerint is a személy hátrányos megítélést kiváltó, sértő tény állítása, híresztelése, hamis színben való feltüntetése alkalmas. Az értékítélet (vélemény, bírálat, jellemzés) csak akkor eredményezheti a jóhírnév sérelmét, ha közvetlenül vagy közvetve tényállítást fejez ki. A való tényekből levont következtetés nem vezethet a jóhírnév sérelmére, még akkor sem, ha utóbb tévesnek bizonyul, illetve mások nézeteivel ellentétes tartalmat hordoz (BDT.2006.1376.).

A Legfelsőbb Bíróság Pk. 12. számú állásfoglalásának II. pontjában írt, és a jelen jogvitában is irányadó jogértelmezése szerint a kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is.

A felperes által kifogásolt újságcikk az I. rendű alperes nyilatkozatával indul, majd hasonló terjedelemben közli G. J. h.-i polgármester és a felperes nyilatkozatát. Az I. rendű alperes a közvetlen szomszéd szemszögéből mutatja be a vidéki, nagyobb számú állattartással szükségképpen együtt járó kellemetlenségeket. Nyilatkozata azonban valótlan tényt nem tartalmaz, és való tényt sem tüntet fel hamis színben. A perben tanúkkal igazolt, és az elsőfokú bíróság által is - helyesen - köztudomásúnak tekintett tény, hogy az állattartás - különösen hetven sertés esetén - erőteljes szaghatással jár, és az állategészségügyi szabályok maradéktalan betartása esetén

is kisebb állatok (patkányok) és rovarok (legyek) megjelenéséhez vezet. Az I. rendű alperes kétségtelenül utal a felperesi állattartással kapcsolatosan egy, az utóbbi időben fellépett fertőzőes megbetegedésére. Az újságcikk további részei azonban egyértelművé teszik, hogy ez nincs összefüggésben az állategészségügyi szabályok megsértésével. A cikk írója kiemeli, hogy a felperes családi gazdálkodása az európai állategészségügyi normáknak megfelel, amelyről a felperes tanúsítvánnyal is rendelkezik. A felperes részletesen beszámol a rágcsálók elleni védekezésről, a trágya kezelésének módjáról, a korábbi ellenőrzések kedvező eredményéről. Az általa elmondottakat megerősíti a polgármesternek az a kijelentése, amely szerint a felperesnél tapasztalt körülmények megfelelnek az állategészségügyi előírásoknak. A polgármester kitért arra is, hogy a faluhelyen szokásos állattartással együtt járó bűz korábban senkit nem zavart, vagyis - ahogy arra a sérelmezett sajtóközlemény alcíme is utal - egyre érzékenyebbek (finnyásabbak) az emberek. Mindezek tükrében az I. rendű alperes nyilatkozata ebben a részében (undor, elviselhetetlen bűz, fertőzés) - az újságot olvasó számára is felismerhetően - a fokozottabb megterhelésnek kitett közvetlen szomszéd felzaklatott érzelmi állapotát tükröző, helyenként túlzó és szubjektív - de kifejezőmódjában indokolatlanul bántónak, sértőnek és lealacsonyítónak nem minősíthető - véleménye, illetve a köztudomású tényekből levont, okszerűtlennek nem tekinthető következtetése, amely a hírnévrontás megállapítására nem alkalmas.

Az I. rendű alperes jogsértő magatartásának hiányában nyilvánvalóan nem állapítható meg a II. rendű alperesnek az elsőfokú ítélet szerinti, ehhez szorosan kapcsolódó felelőssége sem. A sérelmezett sajtóközlemény megjelenésének időpontjában hatályos, a sajtóról szóló 1986. évi II. törvény 2.§-a (1) bekezdésében foglalt kötelezettségének pedig a II. rendű alperes eleget tett azzal, hogy az I. rendű alperes panaszai mellett - a szükséges részletességgel - közzétette a felperes és a község polgármesterének nyilatkozatát is. Ugyancsak nem állapítható meg a fenti jogszabályi kötelezettség, illetve a Ptk.78.§-a (2) bekezdésében foglaltak megsértése a cikk tartalmára - azon belül is az állattartás szaghatásaira - ironikusan utaló karikatúra közzétételével.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - azt a Pp.52.§-a (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülvizsgálva - a Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a felperes keresetét teljes egészében elutasította.

A másodfokú bíróság döntésével a felperes teljes egészében pervesztes lett, ezért mellőzni kellett az alpereseknek elsőfokú perköltségben való marasztalását, és a Pp.78.§-ának (1) bekezdése alapján a felperest kellett kötelezni az alperesek ügyvédi munkadíjból álló elsőfokú perköltségének megfizetésére. Ennek összegét a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet (R.) 3.§-a (2) bekezdésének a) pontja, valamint a II. rendű alperes esetében 4/A.§-ának (1) bekezdése alapján határozta meg. Mellőzte a másodfokú bíróság a II. rendű alperes eljárási illetékben marasztalását, és az

illetékekről szóló 1990.évi XCIII. törvény (Itv.) 74.§-a (3) bekezdése folytán alkalmazandó a költségmentességről szóló 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján a felperest kötelezte a feljegyzett elsőfokú eljárási illeték megfizetésére.

Az I. rendű alperes fellebbezése alapos volt, ezért a Pp.78.§-ának (1) bekezdése alapján igényt tarthat az R. 3.§-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése szerinti költségei megtérítésére. A felperes az Itv.74.§-a (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kmr. 13.§-ának (2) bekezdése alapján köteles a fellebbezési eljárási illetéket megfizetni.

Pécs, 2011. március 31.

Dr. Lábady Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Kutasi Tünde s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró